

ние на два основни типа символика: несъзнавана, същинска и съзнавана, несъщинска. При първия тип символика, където процесът на символизиране тепърва започва развитието си, липсва напрежение между реалния денотат и идеята отвъд него – този денотат спонтанно е сдобит с втори семантичен план, неочаквано е получил допълнителни смислови измерения. Поради това, що се отнася до художествения образ, налице е равновесие между съзерцателност и умозрителност: символът е нетърсен, незамислян предварително резултат. В този смисъл наистина по-подходящо е определянето му като „символен модус“ (У. Еко). Много повече той се явява последица от тълкуването, от включването си в един „символен свят“.

Макар в началото това да изглежда като недопустим експеримент, ще опитаме да обхванем символиката в Яворовата поезия още от ранните му, несимволични (?) творби. Определено смятаме, че именно там тя функционира в своята нетърсеност, в своята несъзнатост, но за сметка на това – точно като същинска, непремемерена, спекулативно необременена. Поради това, избързвайки с обобщенията, ще заявим, че ранната поетическа символика на Яворов е навярно с по-знаков характер, че излъчената от нея символичност не е символична. Обаче началният процес на символизиране или, както го нарекохме по-горе, този първи тип символизиране трябва да се изведе, обособи, опише, тъй като се явява необходима предпоставка за по- и най-късни типове символизиране у Яворов. Полагайки „символен модус“ върху цялата Яворова поетическа продукция, може да обосновем *генезиса* на феноменалните символи на зрелия поет.

При несъщинската, но съзнавана символика превесът на рациято умъртвява символа, „охлажда“ го до алегория (Хегел), но понякога възниква и неподозирано напрежение: отвъдният втори план притежава такава семантична мощ, толкова е продуктивен откъм значения, че дори преднамерено вложената в сетивния наглед идея не успява да го надмогне. В те-